

Semnan University

Research Article

Planning of Fast Charging Station for Electric Vehicles Equipped With Renewable Energy Sources and Energy Storage System Considering Economic and Environmental Objectives

Hannaneh Baghaee^a, Meysam Jafari-Nokandi^{b,*}, Mohammad Alizadeh^c

^a M.Sc., Faculty of Electrical and Computer Engineering, Noshirvani University of Technology, Babol, Iran

^b Associate Professor, Faculty of Electrical and Computer Engineering, Noshirvani University of Technology, Babol, Iran

^c Assistant Professor, Faculty of Electrical Engineering, Imam Khomeini University (RA), Nowshahr, Iran

PAPER INFO

Paper history:

Received: 04 April 2023

Revised: 18 October 2023

Accepted: 19 December 2023

Keywords:

Emission,
Energy storage,
Epsilon constraint,
Fast charging station,
Renewable energy sources.

ABSTRACT

The development of electric vehicles in the transportation sector requires the establishment of charging infrastructures such as fast charging stations. Besides, in order to reduce the pollutants caused by fossil fuel power plants, renewable energy sources (RESs) and energy storage systems should be integrated with fast charging stations. In this article, a mixed-integer linear programming model is presented to determine the capacity of RESs and battery energy storage system in a charging station, considering two objective functions including the minimization of economic costs and emissions. The proposed model considers the possibility of using wind and solar resources and four types of battery technology including lead-acid, nickel-cadmium, lithium-ion, and sodium-sulfur. Regarding the two contradictory objectives in the proposed model, the epsilon constraint method has been employed to obtain the Pareto front for optimal solutions. Then, the fuzzy satisfying method has been used to determine the final solution. The results of the proposed model have been examined in four different planning horizons. The results show that with the increase in the importance of the objective function of reducing emissions, the installed capacity of renewable resources increases.

DOI: <https://doi.org/10.22075/jme.2023.30309.2430>

© 2024 Published by Semnan University Press.

This is an open access article under the CC-BY 4.0 license. (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

* Corresponding Author.

E-mail address: m.jafari@nit.ac.ir

How to cite this article:

Baghaei, H., Jaafari, M., & Alizadeh, M. (2024). Planning of fast charging station for electric vehicles equipped with renewable energy sources and energy storage system considering economic and environmental objectives. *Journal of Modeling in Engineering*, 22(77), 245-259. doi: 10.22075/jme.2023.30309.2430

برنامه ریزی ایستگاه شارژ سریع خودروهای برقی مجهز به منابع انرژی تجدیدپذیر و سیستم ذخیره ساز انرژی با اهداف اقتصادی و زیست محیطی

حنانه بقایی^۱، میثم جعفری نوکندی^{۲*}، محمد علیزاده گل محله^۳

اطلاعات مقاله	چکیده
دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۱/۱۵	
بازنگری مقاله: ۱۴۰۲/۰۷/۲۶	
پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۹/۲۸	
واژگان کلیدی:	
انتشار آلاینده‌ها، ایستگاه شارژ سریع، ذخیره ساز انرژی، محدودیت اسیلون، منابع انرژی تجدیدپذیر.	توسعه استفاده از خودروهای برقی در بخش حمل و نقل، مستلزم تاسیس زیرساخت‌های شارژ این خودروها مانند ایستگاه‌های شارژ سریع است. ضمن آنکه برای کاهش آلاینده‌های ناشی از فعالیت نیروگاه‌های سوخت فسیلی، باید از منابع انرژی تجدیدپذیر و سیستم‌های ذخیره ساز انرژی در ایستگاه‌های شارژ سریع استفاده کرد. در این مقاله، یک مدل خطی آمیخته با عدد صحیح به منظور تعیین ظرفیت منابع انرژی تجدیدپذیر و سیستم ذخیره انرژی باتری در یک ایستگاه شارژ با دو تابع هدف حداقل کردن هزینه‌های اقتصادی و حداقل کردن انتشار آلاینده‌ها ارائه شده است. در مدل پیشنهادی، امکان استفاده از منابع تولیدی انرژی تجدیدپذیر بادی و خورشیدی و چهار نوع فناوری باتری شامل اسید سرب، نیکل کادمیوم، لیتیوم یون و سولفور سدیم لحاظ شده است. با توجه به دو تابع هدف متناقض در مدل پیشنهادی، از روش محدودیت اسیلون برای تعیین پاسخ‌های بهینه پارتو و از روش استنتاج فازی جهت تعیین پاسخ نهایی استفاده شده است. نتایج مدل پیشنهادی در چهار افق برنامه ریزی متفاوت، مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج نشان می‌دهد که با افزایش اهمیت تابع هدف کاهش آلاینده‌ها، ظرفیت نصب شده منابع تجدیدپذیر افزایش می‌یابد.
	DOI: https://doi.org/10.22075/jme.2023.30309.2430
	© 2024 Published by Semnan University Press. This is an open access article under the CC-BY 4.0 license. (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

۱- مقدمه

منجر به تداوم انتشار آلاینده‌ها می‌گردد. همچنین حضور خودروهای برقی در شبکه توزیع، تلفات و هزینه کل سیستم را افزایش می‌دهد [۳]. لذا ادغام خودروهای برقی با منابع انرژی تجدیدپذیر^۵ (RES)، می‌تواند به تحقق کامل کاهش انتشار آلاینده‌ها توسط خودروهای برقی کمک کند و باعث پذیرش سطح بالایی از انرژی‌های تجدیدپذیر شود [۴]. ایجاد زیرساخت‌های شارژ همراه با منابع انرژی تجدیدپذیر می‌تواند پشدگی خطوط را نیز کاهش دهد و به دنبال آن، سرمایه‌گذاری در سیستم قدرت را به تعویق بیندازد [۵].

اخیراً آگاهی عمومی در مورد معایب سوخت‌های فسیلی افزایش یافته است. سوخت‌های فسیلی باعث انتشار آلاینده‌های محیط زیست می‌شوند. بنابراین استفاده از خودروهای برقی^۴ (EV) در بخش حمل و نقل، به عنوان یکی از راه‌های کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی و کاهش انتشار آلاینده‌ها مطرح می‌شود [۲ و ۱]. البته تأمین انرژی مورد نیاز این خودروها توسط نیروگاه‌های حرارتی، خود

* پست الکترونیک نویسنده مسئول: m.jafari@nit.ac.ir

۱. کارشناس ارشد، دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، دانشگاه صنعتی نوشیروانی، بابل، ایران
۲. دانشیار، دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، دانشگاه صنعتی نوشیروانی، بابل، ایران
۳. استادیار، دانشکده مهندسی برق، دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره)، نوشهر، ایران

⁴ Electric Vehicle

⁵ Renewable Energy Sources

استناد به این مقاله:

بقایی، حنانه، جعفری نوکندی، میثم، و علیزاده، محمد. (۱۴۰۳). برنامه ریزی ایستگاه شارژ سریع خودروهای برقی مجهز به منابع انرژی تجدیدپذیر و سیستم ذخیره ساز انرژی با اهداف اقتصادی و زیست محیطی. مدل سازی در مهندسی، ۲۲(۷۷)، ۲۴۵-۲۵۹. doi: 10.22075/jme.2023.30309.2430

تکنیک اولویت سفارش بر اساس شباهت به راه حل ایده-آل^{۱۱} (TOPSIS) حل شده است. در این مرجع مدلی برای تعیین تقاضای بار با در نظر گرفتن قیمت مبتنی بر پاسخ تقاضا ارائه شده است و نتایج نشان می‌دهد که پاسخ‌گویی بار نه تنها انعطاف‌پذیری سیستم را بهبود می‌بخشد، بلکه باعث کاهش هزینه برق و بهبود مزایای زیست محیطی می‌شود. در [۱۲] با به کارگیری سیستم فتوولتائیک و سیستم انرژی ذخیره‌ساز، به بررسی تعیین اندازه سیستم فتوولتائیک و باتری ذخیره‌ساز انرژی جهت افزایش منافع اقتصادی با الگوریتم ژنتیک پرداخته شده است. در مرجع [۱۳] چند نمونه ذخیره‌ساز انرژی به عنوان کاندیدا، مطرح شده‌اند تا از بین آن‌ها، ذخیره‌ساز بهینه با در نظر گرفتن عدم قطعیت تقاضای ایستگاه شارژ سریع، جهت تعیین ظرفیت فیدر و ترانسفورماتورها و ظرفیت سیستم فتوولتائیک با هدف به حداقل رساندن هزینه‌های سرمایه‌گذاری و هزینه خرید انرژی سالیانه ایستگاه شارژ سریع انتخاب شود. مرجع [۱۴] نیز به صورت یک مسئله تک هدفه با حداقل‌سازی هزینه کل ایستگاه شارژ سریع با در نظر گرفتن هزینه ادغام سیستم ذخیره‌ساز انرژی و منابع تجدیدپذیر بوده است، که به صورت مسئله برنامه ریزی خطی آمیخته با عدد صحیح^{۱۲} (MILP) حل شده است. البته در مراجع [۱۴-۱۲] به مسئله انتشار آلاینده‌ها ناشی از تولید توان نیروگاه‌های سوخت‌های فسیلی در شبکه توزیع اشاره‌ای نشده است. مدل پیشنهادی در [۱۵]، یک مدل برنامه‌ریزی غیرخطی چند هدفه است و از الگوریتم ژنتیک چند هدفه NSGA-II مبتنی بر راه‌حل‌های بهینه پارتو برای حل مسئله استفاده شده است. هدف این مرجع به حداقل رساندن هزینه‌ها و اتلاف انرژی‌های تجدیدپذیر می‌باشد. سیستم پیشنهادی از باتری‌های کارکرده برای ذخیره‌سازی توان اضافی تولید شده توسط سیستم فتوولتائیک و پشتیبانی بار در زمانی که تولید برق PV ناکافی است، استفاده می‌کند.

با بررسی مراجع گذشته مشخص می‌شود که اهداف متعددی از قبیل کاهش هزینه ایستگاه شارژ سریع، کاهش هزینه خرید توان از شبکه، افزایش منافع اقتصادی و کاهش انتشار آلاینده‌ها به طور جداگانه مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

یکی از اصلی‌ترین مشکلات مرتبط با خودروهای برقی، طراحی و استقرار ایستگاه‌های شارژ مناسب برای آن‌ها است. زیرا در دسترس نبودن ایستگاه‌های شارژ کافی، باعث کاهش اقبال عمومی به استفاده از خودروهای برقی می‌شود. به همین دلیل تاکنون پژوهش‌های زیادی در زمینه‌های برنامه‌ریزی، طراحی و بهره‌برداری از ایستگاه‌های شارژ سریع انجام گرفته است. در این میان، حضور منابع تولید انرژی تجدیدپذیر همچون فتوولتائیک باعث کاهش ظرفیت اشغال شده ترانسفورماتور و افزایش ظرفیت سیستم ذخیره‌ساز انرژی می‌شود [۶]. همچنین هزینه خرید انرژی را نیز به صورت قابل توجهی کاهش می‌دهد که موجب کاهش هزینه سالیانه ایستگاه شارژ می‌شود [۷]. البته به کارگیری منابع تجدیدپذیر در ایستگاه‌های شارژ، نیازمند مدیریت مناسب عدم قطعیت توان تولیدی آنها می‌باشد. مرجع [۸] مدلی را برای مکان‌یابی ایستگاه‌های شارژ و منابع انرژی تجدیدپذیر ارائه می‌کند که در آن، تفاوت در محدوده رانندگی و زمان ورود و عدم قطعیت سطح شارژ (SoC) خودروها و منابع انرژی تجدیدپذیر در نظر گرفته شده‌اند. در [۹] یک مسئله بهینه‌سازی چند هدفه برای به دست آوردن مکان و اندازه ایستگاه‌های شارژ سریع و منابع تولید پراکنده به طور همزمان با در نظر گرفتن قیودی مانند تعداد خودروهای برقی و تعداد ایستگاه‌های شارژ پیشنهاد شده است. از الگوریتم ژنتیک با مرتب‌سازی نامغلوب^۶ (NSGA-II) برای حل این مسئله غیرخطی آمیخته با عدد صحیح استفاده شده است. در [۱۰] به منظور کاهش هزینه سالیانه ایستگاه شارژ سریع و کاهش انتشار آلاینده‌ها، به بهینه‌سازی اندازه سیستم فتوولتائیک^۷ (PV) و باتری ذخیره‌ساز انرژی^۸ (BESS) با بهره‌گیری از روش مجموع وزن دهی شده^۹ پرداخته شده است. البته در این مقاله به فناوری‌های مختلف باتری پرداخته نشده است. در [۱۱] یک مدل بهینه برای برنامه‌ریزی ایستگاه شارژ سریع به همراه سیستم انرژی تجدیدپذیر (باد و فتوولتائیک) و سیستم ذخیره‌سازی با هدف حداقل کردن هزینه انرژی الکتریسیته و انتشار آلاینده‌ها پیشنهاد شده است که این تابع چند هدفه با الگوریتم بهینه‌سازی ازدحام ذرات^{۱۰} (MOPSO) و

⁷ Multi-Objective Particle Swarm Optimization

¹¹ Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solution

¹² Mixed-Integer Linear Programming

⁶ Non-dominated Sorting Genetic Algorithm

⁷ Photo Voltaic

⁸ Battery Energy Storage System

⁹ weighted sum method

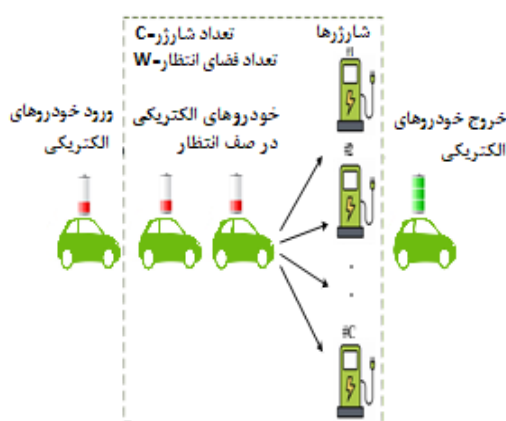
تجدیدپذیر و باتری های ذخیره انرژی دارد. لذا در این مقاله از یک مدل دو مرحله‌ای برای برنامه‌ریزی بهینه ایستگاه شارژ استفاده شده است که در مرحله اول، توان مورد نیاز ایستگاه شارژ برای روزهای عادی و تعطیل مشخص می‌شود [۱۴]. در مرحله دوم، با معلوم بودن تقاضای شارژ FCS، نوع و اندازه بهینه منابع انرژی تجدیدپذیر و باتری تعیین می‌شود. مدل دو مرحله‌ای پیشنهادی در شکل (۱) نشان داده شده است.

شکل (۱): مدل دو مرحله‌ای پیشنهادی

۲-۱- تعیین تقاضای شارژ ایستگاه شارژ سریع

شکل (۲) شماتیک کلی از ایستگاه شارژ سریع را نمایش می‌دهد، که توان آن از شبکه توزیع، ذخیره‌ساز باتری و منابع تجدیدپذیر تأمین می‌شود.

شکل (۲) شماتیک ایستگاه شارژ سریع خودروی برقی

در این مدل فرض می‌شود زمانی که، سطح شارژ یک خودرو به یک سطح بحرانی کاهش می‌یابد، راننده تصمیم به شارژ خودرو می‌گیرد و وارد ایستگاه شارژ می‌شود. برای تولید

معمولاً هدف اصلی از دیدگاه مالک ایستگاه، کاهش مجموع هزینه‌های سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری ایستگاه است. با این دیدگاه، ممکن است خرید توان مورد نیاز ایستگاه، از شبکه به صرفه‌تر بوده و استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر که هزینه سرمایه‌گذاری زیادی دارند در پروژه‌هایی با طول عمر کم، در اولویت قرار نگیرد. اما از سوی دیگر و با توجه به نگرانی‌های روز افزون در خصوص انتشار آلاینده‌های ناشی از نیروگاه‌های سوخت فسیلی، لازم است که کاهش انتشار این آلاینده‌ها نیز به عنوان یک هدف دیگر، در مسئله تصمیم‌گیری لحاظ شود تا استفاده از منابع انرژی پاک حتی در برنامه‌ریزی کوتاه مدت نیز توجیه‌پذیر باشد. لذا هدف مقاله‌ی حاضر، پیشنهاد یک مدل دو هدفه برای برنامه‌ریزی ایستگاه شارژ سریع با قابلیت تجهیز به دو نوع منبع انرژی تجدیدپذیر (خورشیدی و بادی) و نیز چندین نوع فناوری باتری با هدف کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری و کاهش انتشار آلاینده‌های زیست محیطی می‌باشد. مدل پیشنهادی به صورت MILP بوده و با توجه به دو هدفه بودن آن، از روش محدودیت افسیلون^{۱۳} برای تعیین جبهه پارتوی متناظر با جواب‌های نامغلوب استفاده شده است. همچنین روش ارضای فازی برای تعیین جواب نهایی (بر اساس ترجیحات تصمیم‌گیرنده) به کار رفته است. به طور خلاصه، نوآوری‌های مقاله حاضر به شرح زیر است:

- معرفی مدل بهینه‌سازی دو هدفه برای در نظر گرفتن توأم اهداف اقتصادی و زیست محیطی در مسئله برنامه‌ریزی ایستگاه شارژ سریع

- استفاده از روش محدودیت افسیلون و منطق فازی برای حل مدل پیشنهادی

ساختار مقاله در ادامه به این شرح می‌باشد: در بخش دوم به بررسی مدل پیشنهادی و تعیین تقاضای شارژ ایستگاه شارژ سریع پرداخته شده است. توابع هدف، قیود و روش حل مسئله بهینه‌سازی در بخش سوم بررسی شده است. شبیه‌سازی و تحلیل نتایج عددی نیز در بخش چهارم صورت می‌گیرد و در انتها، نتیجه‌گیری و پیشنهادات ارائه می‌شود.

۲-۲ مدل پیشنهادی

تعیین تقاضای شارژ ایستگاه شارژ سریع نقش مهمی در برنامه‌ریزی بهینه ایستگاه و انتخاب نوع و اندازه منابع انرژی

¹³ Epsilon Constraint

رابطه (۱) تابع هدف سرمایه گذاری ایستگاه شارژ را نشان می‌دهد که به ترتیب شامل هزینه خرید انرژی از شبکه، هزینه سرمایه‌گذاری باتری و هزینه سرمایه‌گذاری منابع انرژی تجدیدپذیر است. رابطه (۲) نیز تابع هدف انتشار آلاینده‌ها را نشان می‌دهد که معادل با میزان آلاینده‌هایی است که در اثر خرید توان مورد نیاز ایستگاه شارژ از شبکه بالادست برای تأمین تقاضای شارژ خودروها، ایجاد می‌شوند. با روابط (۳)، (۴) و (۵) تعیین می‌شوند. میزان انتشار آلاینده‌ها نیز مطابق معادله (۶) محاسبه می‌گردد.

$$OF_1 = DNEC + BESC + RESC \quad (1)$$

$$OF_2 = \sum_{t \in T} (E_{CO_2}(t) + E_{SO_2}(t) + E_{NOx}(t)) \quad (2)$$

$$DNEC = 365 \left(\left[\frac{5}{7} \sum_{t \in TW_D} \lambda_t^E \left(\sum_{s \in S} \pi_s^{RES} P_{s,t}^{in} \right) \right] + \left[\frac{2}{7} \sum_{t \in TW_{ND}} \lambda_t^E \left(\sum_{s \in S} \pi_s^{RES} P_{s,t}^{in} \right) \right] \right) \quad (3)$$

$$BESC = \sum_{i \in B} P_i^B (CP_i^B + CO_i^B) + E_i^B (CE_i^B + CI_i^B) \quad (4)$$

$$RESC = \sum_{k \in R} P_k^{RES} (CP_k^{RES} + CO_k^{RES}) \quad (5)$$

$$E_{CO_2}(t) + E_{SO_2}(t) + E_{NOx}(t) = 365 \sum_{s \in S} \pi_s^{RES} (e_{CO_2} + e_{SO_2} + e_{NOx}) \cdot \left[\frac{5}{7} P_{s,t \in TW_D}^{in} + \frac{2}{7} P_{s,t \in TW_{ND}}^{in} \right] \quad (6)$$

با توجه به تفاوت الگوی حضور خودروها در ایستگاه شارژ در روزهای مختلف هفته، در روابط (۳) و (۶) هزینه خرید برق از شبکه و میزان انتشار آلاینده‌ها در روزهای کاری و آخر هفته به صورت مجزا محاسبه شده‌اند و با استفاده از ضریب وزنی $\frac{5}{7}$ و $\frac{2}{7}$ ، مقدار متوسط روزانه برای آنها محاسبه شده است. به این ترتیب با ضرب در تعداد روزهای سال، مقدار سالانه آنها تعیین می‌شود. هزینه‌های سرمایه‌گذاری در (۴) و (۵) با ضرب در نرخ بازگشت سرمایه (۷) به سرمایه‌گذاری سالیانه تبدیل می‌شوند.

$$\text{capital recovery factor} = \frac{a(1+a)^{TL}}{(1+a)^{TL}-1} \quad (7)$$

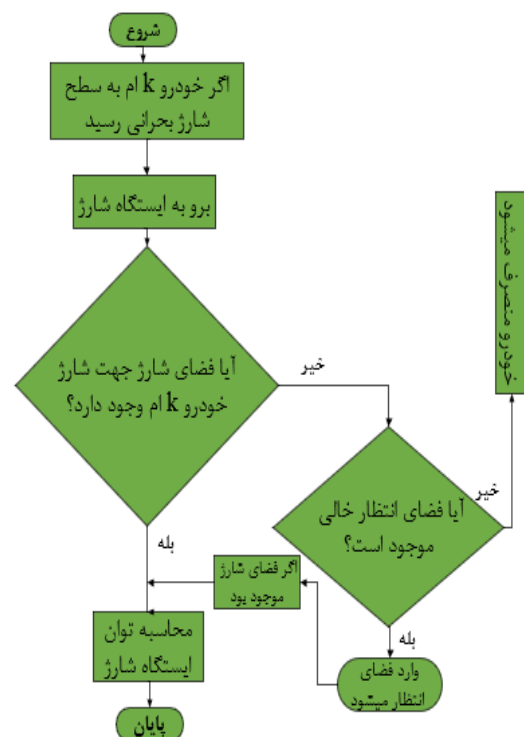
مقادیر تصادفی سطح شارژ بحرانی خودروها از تابع توزیع نرمال استفاده شده است [۱۴]. با رسیدن خودرو به ایستگاه، اگر شارژر خالی در ایستگاه موجود باشد خودرو پس از رسیدن به جایگاه، شارژ می‌شود. در صورتی که شارژرها پر باشند، خودرو در فضای انتظار خالی شدن اولین شارژر منتظر می‌ماند. روندنمای مورد استفاده برای تعیین توان مورد تقاضای ایستگاه شارژ در شکل (۳) نشان داده شده است.

۳- فرمول‌بندی مسأله برنامه ریزی ایستگاه شارژ

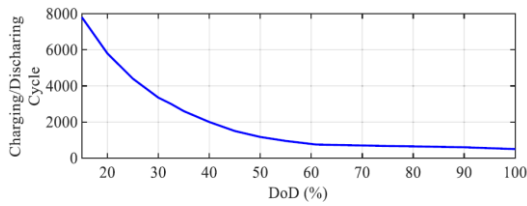
در مرحله دوم از مدل پیشنهادی، تصمیم‌گیری در مورد نوع و ظرفیت باتری ذخیره‌ساز انرژی و منابع انرژی تجدیدپذیر، به صورت یک مسئله MILP تعریف شده است و با توجه به اهداف کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری ایستگاه شارژ و کاهش انتشار آلاینده‌ها از روش محدودیت اسیلون برای حل این مسئله دو هدفه استفاده شده است. در ادامه به تعریف توابع هدف و قیود پرداخته شده است.

۳-۱- توابع هدف و قیود

همان طور که قبلاً اشاره شد، در مدل پیشنهادی، دو تابع هدف حداقل کردن هزینه سرمایه‌گذاری ایستگاه شارژ و حداقل کردن انتشار آلاینده‌ها در نظر گرفته شده است.

شکل (۳): روندنمای تعیین تقاضای شارژ ایستگاه شارژ

شکل (۴): چرخه کاری باتری نیکل کادمیم برحسب سطح دشارژ [۱۲]

هر فناوری باتری دارای توان نامی مشخصی است که بر سرعت شارژ و دشارژ سیستم ذخیره‌ساز تأثیر می‌گذارد. این توان نامی باید برای اخذ یک تصمیم اقتصادی مناسب، در نظر گرفته شود. قیود (۱۵) و (۱۶) توان شارژ و دشارژ باتری را به توان نامی آن‌ها محدود می‌کنند. اگر $u_{s,i,t}$ صفر باشد، باتری در وضعیت شارژ قرار دارد و اگر یک باشد باتری در وضعیت دشارژ قرار دارد. بنابراین مطابق این دو رابطه، باتری نمی‌تواند به طور همزمان شارژ و دشارژ شود. مطابق رابطه (۱۷)، سطح شارژ باتری نباید از یک مقدار حداقل، کمتر شود و از ظرفیت آن هم بیشتر نمی‌شود. علاوه بر این، محدودیت‌های عملی برای نسبت مقدار نامی انرژی باتری به توان نامی آن وجود دارد. با توجه به معادله (۱۸) و با در نظر گرفتن نسبت تبدیل انرژی به توان (χ)، می‌توان محدودیت انرژی باتری را به صورت قید تعیین کرد.

$$0 \leq Pch_{s,i,t}^B \leq P_i^B (1 - u_{s,i,t}) \quad \forall i, \forall s, \forall t \quad (15)$$

$$0 \leq Pdch_{s,i,t}^B \leq P_i^B u_{s,i,t} \quad \forall i, \forall s \quad (16)$$

$$s^{min} E_i^B \leq ES_{s,i,t}^B \leq E_i^B \quad (17)$$

$$\chi_i^{min} P_i^B \leq E_i^B \leq \chi_i^{max} P_i^B \quad \forall i \quad (18)$$

یکی از ملاحظات مهم در استفاده از باتری‌ها، در نظر گرفتن تأثیر حداکثر عمق دشارژ^{۱۴} (DoD) باتری بر عمر مفید آن است. زیرا هر چه عمق دشارژ باتری در هر سیکل، افزایش یابد چرخه عمر باتری کاهش می‌یابد. شکل (۴)، منحنی کاهش تعداد چرخه کاری باتری بر حسب عمق دشارژ آن را برای فناوری نیکل کادمیم نشان می‌دهد. با توجه به خطی بودن مدل پیشنهادی، از روش تقریب تکه ای خطی برای مدل سازی این منحنی استفاده شده است [۱۴]. با توجه به اینکه طول عمر باتری نباید از طول عمر پروژه کمتر باشد، این قید به صورت (۱۹) بیان می‌شود.

رابطه (۸) توان مورد نیاز ایستگاه شارژ سریع را در سناریوی s و زمان t نمایش می‌دهد که به ترتیب توسط شبکه الکتریکی، باتری‌ها و منابع تجدیدپذیر تأمین می‌شود. با توجه به اینکه توان‌های مورد نظر باید از طریق مبدل‌ها، به شارژرها منتقل شوند، در این رابطه، ضرایب مربوط به بازده مبدل‌ها در توان آنها ضرب شده است. رابطه (۹) نیز توان دریافتی از شبکه را نمایش می‌دهد، که صرف شارژ خودروها و شارژ باتری‌ها می‌شود.

$$P_{s,t}^{FCs} = \eta_{c3} P_{s,t}^G + \sum_{i \in B} \eta_{c4} Pch_{s,i,t}^B + \eta_{c5} P_{s,t}^R \quad (8)$$

$$P_{s,t}^{in} = P_{s,t}^G + \sum_{i \in B} Pch_{s,i,t}^B \quad \forall s, \forall t \quad (9)$$

توان تولیدی منابع تجدیدپذیر، با رابطه (۱۰) نشان داده می‌شود که در آن، ظرفیت نامی هر منبع نصب شده در ایستگاه شارژ در ضریب مربوط به پیش‌بینی توان تولیدی در سناریوی s (برحسب پیرونیته) ضرب می‌شود. مطابق رابطه (۱۱)، توان تولیدی منابع تجدیدپذیر صرف شارژ باتری و تأمین توان مورد نیاز شارژرهای ایستگاه می‌شود.

$$P_{s,t}^{RESs} = \sum_{k \in R} P_k^{RES} \rho_{k,s,t}^{RES} \quad \forall s, \forall t \quad (10)$$

$$P_{s,t}^{RESs} \geq \sum_{i \in B} Pch_{s,i,t}^{BR} + P_{s,t}^R \quad \forall s, \forall t \quad (11)$$

در معادله (۱۲) توان مورد نیاز برای شارژ باتری‌ها تعریف شده است که بخشی از این توان توسط شبکه و بخش دیگر توسط منابع انرژی تجدیدپذیر تأمین می‌شود.

$$Pch_{s,i,t}^B = \eta_{c1} Pch_{s,i,t}^{BG} + \eta_{c2} Pch_{s,i,t}^{BR} \quad \forall i, \forall s, \forall t \quad (12)$$

با توجه به رابطه (۱۳)، سطح شارژ باتری در هر ساعت بستگی به سطح شارژ باتری در ساعت قبل و توان شارژ و دشارژ باتری در همان ساعت دارد. همچنین سطح شارژ باتری در همه سناریوها یکسان فرض می‌شود، که معادله (۱۴) نشان‌دهنده این امر می‌باشد.

$$ES_{s,i,t}^B = \begin{cases} ES_{s,i,t=24}^B + (\eta_i^B Pch_{s,i,t}^B - Pdch_{s,i,t}^B) \Delta t, & t = 1 \\ ES_{s,i,t-1}^B + (\eta_i^B Pch_{s,i,t}^B - Pdch_{s,i,t}^B) \Delta t, & t \geq 2 \end{cases} \quad (13)$$

$$ES_{s,i,t}^B = ES_{s-1,i,t}^B \quad \forall i, \forall s \in S - \{s_1\}, \forall t \quad (14)$$

¹⁴ Depth of discharge

[۰،۱] تبدیل می کند. سپس با استفاده از یک روش (به عنوان مثال minmax)، جوابی که بهترین ویژگی را از نظر مقادیر فازی شده دارد، انتخاب می شود. برای تبدیل مقدار هر یک از دو تابع هدف به مقدار فازی آن، ابتدا باید با حل مسئله بهینه سازی تک هدفه، مقدار کمینه و بیشینه هر تابع هدف (OF^{min} و OF^{max}) تعیین شود. پس از آن، می توان هر مقداری از تابع هدف که در طی جواب های مختلف به دست می آید را با استفاده از روابط (۲۱) و (۲۲)، به مقدار فازی تبدیل کرد:

$$\mu_{f1}(X) = \frac{OF_1(X) - OF_1^{min}}{OF_1^{max} - OF_1^{min}} \quad (21)$$

$$\mu_{f2}(X) = \frac{OF_2(X) - OF_2^{min}}{OF_2^{max} - OF_2^{min}} \quad (22)$$

رابطه (۲۱) مقادیر فازی شده ی تابع هدف اول که متناظر با هزینه های اقتصادی است را محاسبه می کند و رابطه (۲۲) نیز مقادیر فازی شده تابع هدف دوم که متناظر با انتشار آلاینده ها است را به دست می دهد. بدیهی است که هر چه نتیجه طرح به مقدار بهینه تابع هدف زام نزدیکتر باشد، مقدار فازی آن (μ_{fj}) به یک نزدیکتر است و برعکس. با تعیین تابع عضویت برای هر طرح، برنامه ریز باید سطح ارضای هر معیار را مشخص کند، در نهایت با مشخص شدن ضرایب وزنی هر تابع هدف (μ_{Sj}) توسط طراح، جواب پایانی و بهینه مورد نظر با استفاده از روش بهینه سازی Minimax مطابق رابطه (۲۳) انتخاب می شود [۱۷]. در این روش حداکثر مقدار اختلاف سطح ارضای تعیین شده با توابع هدف بدست آمده از روش فازی برای مجموعه پاسخ های پارتو محاسبه می شود و در نهایت، پاسخی به عنوان جواب بهینه انتخاب می شود که کمترین اختلاف بین سطوح ارضای توابع هدف و مقدار به دست آمده برای آنها را داشته باشد.

$$\min_X \left(\max_j \left| \mu_{Sj} - \mu_{fj}(X) \right| \right) \quad (23)$$

که X مجموعه پاسخ های پارتو، $\mu_{fj}(X)$ مقدار تابع هدف زام در پاسخ پارتو α م و μ_{Sj} سطح رضایت تابع هدف زام است. بدیهی است هر چقدر ضریب وزنی یک تابع هدف بیشتر باشد، آن هدف اهمیت بیشتری برای طراح دارد.

۳-۳-۳- عدم قطعیت منابع انرژی تجدیدپذیر

توان خروجی منابع بادی و خورشیدی به عوامل طبیعی

$$T_i^B \geq TL \quad \forall i \in B \quad (19)$$

۳-۲- روش محدودیت اِپسیلون

در مسائل چند هدفه برخلاف مسائل بهینه سازی تک هدفه و به خاطر وجود چند هدف متعارض به جای تنها یک جواب، مجموعه ای از جواب های بهینه یا جبهه پارتو بدست می آید. روش محدودیت اِپسیلون یکی از الگوریتم های رایج برای حل مسئله بهینه سازی چند هدفه است. یکی از مزیت های روش محدودیت اِپسیلون آن است که برخلاف روش وزن دهی، به راحتی می توان تعداد جواب های مؤثر تولید شده را از طریق تنظیم تعداد تقسیم بندی دامنه هر یک از توابع هدف کنترل کرد [۱۷].

در روش محدودیت اِپسیلون، تابع هدف دوم به عنوان قید نامساوی مسئله بهینه سازی تعریف می شود و با کاهش تدریجی مقدار اِپسیلون، نتایج به صورت جواب های بهینه پارتو حاصل می شود. بنابراین رابطه (۲۰) محدوده هزینه انتشار آلاینده ها را به عنوان یک قید در مسئله بهینه سازی تعیین می کند.

$$OF_2 \leq OF_2^{max} - \varepsilon * \left(\frac{OF_2^{max} - OF_2^{min}}{N_{it} - 1} \right) \quad (20)$$

برای محاسبه کمترین و بیشترین مقدار تابع هدف دوم، باید مسئله بهینه سازی را در دو مرحله مطابق زیر اجرا کرد:

۱- تابع هدف مسئله فقط شامل تابع هدف اول باشد: حل این مسئله به عنوان یک مسئله مینیمم سازی، کمترین مقدار تابع هدف اول و در نتیجه بیشترین مقدار تابع هدف دوم (OF_2^{max}) را تعیین می کند.

۲- تابع هدف مسئله، فقط شامل تابع هدف دوم باشد: حل این مسئله به عنوان یک مسئله مینیمم سازی، کمترین مقدار تابع هدف دوم (OF_2^{min}) را تعیین می کند.

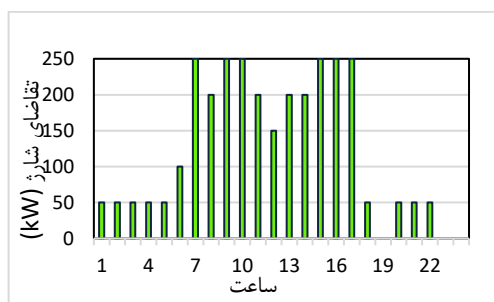
در مسائل چند هدفه که سطح انتظارات متفاوتی نسبت به اهداف مد نظر در مسئله تصمیم گیری وجود دارد می توان از روش ارضای فازی استفاده کرد، زیرا این روش در عین سادگی، شباهت زیادی به نحوه قضاوت بشر در تصمیم گیری ها دارد. در روش ارضای فازی، از معادلاتی که تابع عضویت نامیده می شوند استفاده می شود و با استفاده از آنها، به هر یک از اهداف مورد نظر، مجموعه های فازی نسبت داده می شود. تابع عضویت به صورت یک تابع یکنواخت نزولی است که دارای حدود پایین و بالا می باشد و مقدار هر یک از اهداف در جواب مورد نظر را به یک مقدار فازی بین

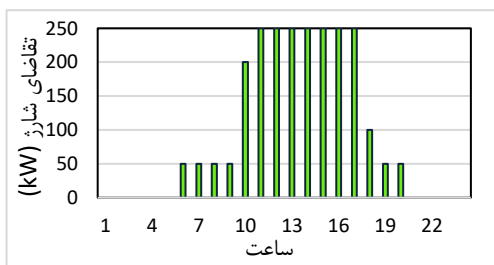
به ۸۰ درصد شارژ کامل رسید، خودرو ایستگاه را ترک می‌کند. همچنین ایستگاه شارژ مورد مطالعه شامل ۵ شارژر و ۵ فضای انتظار می‌باشد. شکل (۵) تقاضای ایستگاه شارژ سریع در ساعات مختلف به ازای روزهای کاری و آخر هفته را نمایش می‌دهد [۱۴]. با توجه به شکل (۵)، در تعطیلات آخر هفته بیشترین تقاضای شارژ خودروهای برقی بین ساعت ۱۱:۰۰ تا ۱۷:۰۰ رخ می‌دهد، در صورتی که در روزهای کاری اغلب آنها در صبح و عصر که بیشتر رانندگان در مسیر رفتن و یا برگشت از محل کار خود هستند شارژ می‌شوند.

۴-۲-اطلاعات ورودی

در این مقاله، تکنولوژی باتری ذخیره‌ساز انرژی به چهار گروه اسید سرب (Pb-Acid)، نیکل کادمیوم (NiCd)، لیتیوم یون (Li-ion) و سولفور سدیم (NaS) دسته‌بندی می‌شود، که مشخصات فناوری هر یک از باتری‌ها، و نقاط متناظر با منحنی کاهش چرخه عمر باتری نسبت به حداکثر عمق دشارژ به ترتیب در جداول ۱ و شکل (۶) گردآوری شده است. در ایستگاه شارژ مورد مطالعه، سیستم‌های فتوولتائیک و بادی به عنوان منبع انرژی تجدیدپذیر، قابل سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری هستند. که هزینه‌های سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری منابع انرژی تجدیدپذیر از [۱۴] قابل استخراج است.

(الف)

(ب)

شکل (۵): تقاضای ساعتی ایستگاه شارژ (الف) روزهای کاری (ب) آخر هفته

چون سرعت وزش باد و میزان تابش خورشید بستگی دارد که با عدم قطعیت همراه است. برای مدل‌سازی عدم قطعیت تولید منابع انرژی بادی و خورشیدی می‌توان از روش‌های تصادفی و آماری که همراه با تخصیص توابع چگالی احتمال مناسب به عوامل عدم قطعیت می‌باشد، استفاده کرد. در اغلب مراجع برای مدل‌سازی سرعت باد و تابش خورشید به ترتیب از تابع توزیع ویبول و تابع توزیع بتا استفاده می‌شود زیرا می‌توان با تغییر پارامترهای مربوطه، تابع توزیع ویبول و بتا را با شکل مورد نظر تطبیق داد. بنابراین در این مقاله از این توابع برای بیان عدم قطعیت توان تولیدی منابع بادی و خورشیدی استفاده شده است [۱۸].

۴-۳-مدل سازی پیشنهادی

مدل معرفی شده در بخش قبل به دلیل استفاده از روابط (۱۵) و (۱۶)، یک رابطه غیرخطی است لذا جهت خطی سازی مدل پیشنهادی، از روابط (۲۴) الی (۲۸) استفاده شده است.

$$F_{i,s,t} \leq u_{i,s,t} \times bigM \quad (24)$$

$$F_{i,s,t} \leq PB_i + (1 - u_{i,s,t}) \times bigM \quad (25)$$

$$F_{i,s,t} \geq PB_i - (1 - u_{i,s,t}) \times bigM \quad (26)$$

$$0 \leq Pch_{s,i,t}^B \leq P_i^B - F_{i,s,t} \quad (27)$$

$$0 \leq Pdch_{s,i,t}^B \leq F_{i,s,t} \quad (28)$$

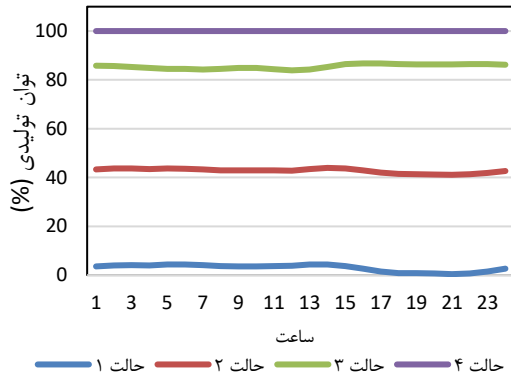
۴-۴-نتایج به دست آمده

۴-۱-تعیین توان مورد نیاز ایستگاه شارژ سریع

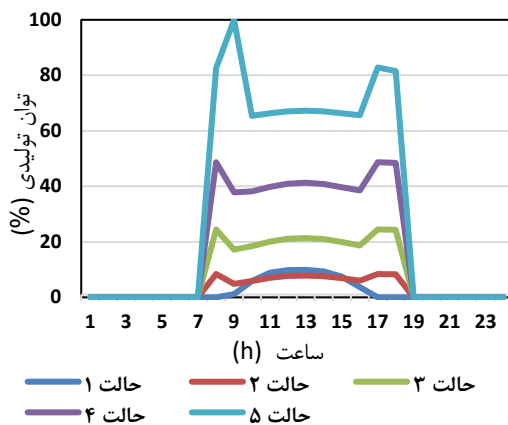
به منظور برآورد دقیق مدل تقاضای ایستگاه شارژ سریع، باید رفتار ناهماهنگ رانندگان خودروهای برقی در تصمیم‌گیری برای شارژ خودروها در نظر گرفته شود. در این مقاله، مطابق توضیحات ارائه شده در بخش ۲-۱ از یک روش مدل‌سازی برای زمان رسیدن خودروهای الکتریکی به ایستگاه شارژ سریع و سطح شارژ اولیه خودروها در زمان رسیدن به ایستگاه شارژ استفاده شده است. تعداد خودروها ۱۰۰ دستگاه در نظر گرفته شده است. فرض می‌شود که رانندگان به محض اینکه سطح شارژ خودرویشان به یک مقدار بحرانی (SOC_{cr}) کاهش یافت، تصمیم می‌گیرند باتری خودروی خود را شارژ کنند. پارامتر SOC_{cr} به عنوان یک متغیر تصادفی در نظر گرفته شده است که از تابع توزیع نرمال $N(15, 30)$ پیروی می‌کند. پس از ورود خودرو به ایستگاه و آغاز عملیات شارژ، زمانی که سطح شارژ خودرو

شکل‌های (۸) و (۹) توان تولیدی منابع بادی و فتوولتائیک را در سناریوهای مختلف نمایش می‌دهند. برای توان تولیدی سیستم فتوولتائیک، پنج سناریو و برای توان تولیدی توربین بادی، چهار سناریو در نظر گرفته شده است. بنابراین در هر ساعت ۲۰ سناریو تولید می‌شود.

شکل (۸): توان تولیدی توربین بادی

شکل (۹): توان تولیدی سیستم فتوولتائیک

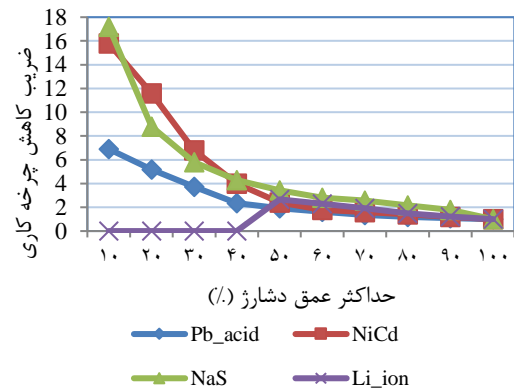
در این مقاله، یک روز به عنوان نماینده هر فصل انتخاب شده است تا تغییرات تولید منابع تجدیدپذیر در فصول مختلف در نظر گرفته شود. در نهایت، توان‌های تولیدی به صورت میانگین توان چهار فصل گزارش شده است.

در مدل پیشنهادی با توجه به حضور ذخیره‌سازها و منابع انرژی تجدیدپذیر، علاوه بر بررسی هزینه‌های اقتصادی ایستگاه شارژ، به بررسی انتشار آلاینده‌های زیست محیطی نیز پرداخته شده است. مقدار e_{CO_2} ، e_{SO_2} و e_{NOx} به عنوان ضرایب انتشار گازهای CO_2 ، SO_2 و NOx به ترتیب برابر $0/997$ ، $0/03$ و $0/15$ کیلوگرم به ازای هر کیلووات ساعت انرژی خریداری شده از شبکه، فرض شده است.

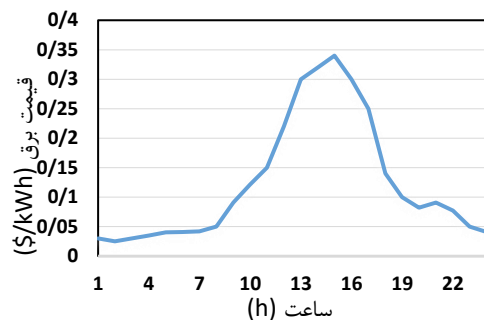
جدول ۱: مشخصات انواع باتری

فناوری	Pb-Acid	NiCd	NaS	Li-ion
هزینه توان نامی (\$/kW)	۲۰۰	۴۰۰	۳۰۰	۳۰۰
هزینه انرژی نامی	۲۰۰	۴۷۴	۳۵۰	۶۹۵
هزینه بهره برداری و نگهداشت (\$/kW/year)	۵۰	۲۰	۸۰	—
هزینه نصب (\$/kWh)	۲۰	۱۲	۸	۳/۶
بازده	۷۰	۸۵	۹۵	۹۸
$\chi_l^{min}, \chi_l^{max}$	۱,۰۸	۱,۰۸	۱,۰۶	۱,۰۸
طول عمر (سال)	۱۲	۲۰	۲۰	۲۰
چرخه عمر در حداکثر DoD	۵۵۰	۵۰۰	۲۵۰۰	۳۰۰۰

با توجه به عدم قطعیت توان تولیدی منابع تجدیدپذیر، کمبود توان مورد نیاز ایستگاه شارژ با خریداری از شبکه توزیع تأمین می‌شود. قیمت انرژی خریداری شده از شبکه توزیع در هر ساعت به صورت شکل (۷) نمایش داده شده است. لازم به ذکر است که برای سادگی، هزینه خرید انرژی از شبکه توزیع برای روزهای عادی و تعطیل، یکسان فرض شده است.

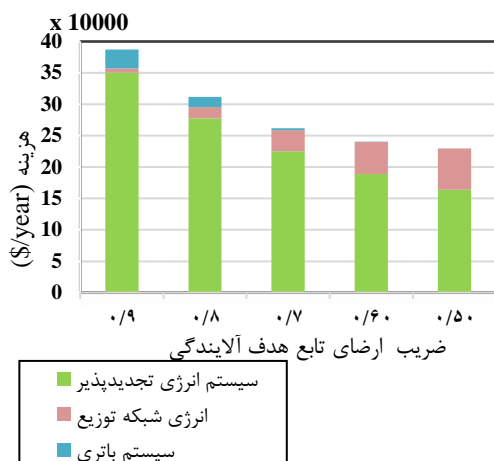

شکل (۶): منحنی کاهش چرخه عمر باتری‌ها نسبت به حداکثر عمق دشارژ

شکل (۷): هزینه خرید انرژی الکتریکی دریافتی از شبکه

استفاده شده است.

شکل (۱۱): هزینه‌های ایستگاه شارژ سریع در افق ۵ سال

با افزایش سطح ارضای آلاینده‌گی، سرمایه‌گذاری روی منابع تجدیدپذیر و باتری افزایش پیدا می‌کند و در عین حال، انرژی کمتری از شبکه توزیع تأمین می‌شود. در این شرایط و با توجه به بالا بودن هزینه سرمایه‌گذاری منابع تجدیدپذیر و باتری در مقایسه با قیمت خرید انرژی از شبکه توزیع، مجموع هزینه اقتصادی ایستگاه شارژ نیز افزایش می‌یابد. مشخصات باتری و منبع تجدیدپذیر به ازای سطح ارضای ۰/۹ برای تابع هدف آلاینده‌گی، در جدول ۳ آورده شده است. با توجه به جدول ۳، بطور همزمان از منابع تجدیدپذیر بادی و خورشیدی و باتری با فناوری سدیم-سولفور (NAS) در ایستگاه شارژ استفاده شده است. در این حالت، مقدار انتظاری هزینه اقتصادی سالانه ایستگاه شارژ برابر \$ ۳۸۷,۳۲۲ و انتشار آلاینده‌ها برابر ۵۷,۶۸۷ kg به دست آمده است.

جدول ۳: مشخصات باتری و منابع تجدیدپذیر نصب شده در افق ۵ ساله در سطح رضایت ۰/۹ برای آلاینده‌گی

فناوری منبع تجدیدپذیر	PV-Wind
توان نامی منبع تجدیدپذیر (kW)	۴۶۹/۶۲-۲/۳
هزینه منابع تجدیدپذیر (\$/year)	۳۵۰,۴۶۶
فناوری باتری	NAS
توان نامی باتری (kW)	۷۸/۰۱
ظرفیت انرژی نامی باتری (kWh)	۲۲۸/۹۴
عمق دشارژ انتخابی (%)	۱۰۰
هزینه باتری (\$/year)	۲۹,۹۰۸

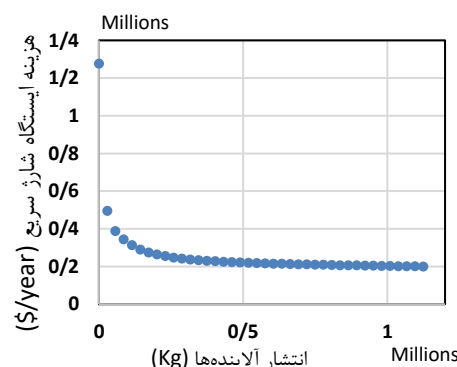
• افق برنامه‌ریزی ۱۰ ساله:

با توجه به استفاده از روش محدودیت اپسیلون برای حل مدل پیشنهادی، تابع هدف آلاینده‌گی به ۴۰ قسمت برابر تقسیم شده است و به ازای هر قسمت، یک پاسخ برای مقدار انتظاری هزینه‌های اقتصادی ایستگاه شارژ و انتشار آلاینده‌ها به دست آمده است. با در نظر گرفتن سطح رضایت برای هر یک از توابع هدف، یک جواب بهینه از بین دسته جواب‌های پارتو به انتخاب می‌شود. در این بخش با اعمال سطح رضایت ۰/۸ برای هزینه اقتصادی و سطوح رضایت متغیر ۰/۵ الی ۰/۹ برای انتشار آلاینده‌ها نتایج شبیه‌سازی، مورد بررسی قرار گرفته است. مدل پیشنهادی در نرم افزار GAMS و با حل کننده CPLEX پیاده‌سازی و حل شده است. مدل پیشنهادی در چهار افق برنامه‌ریزی ۵، ۱۰، ۱۵ و ۲۰ سال، پیاده‌سازی شده است که در ادامه، مورد تحلیل قرار گرفته است.

۴-۳- تحلیل نتایج

• افق برنامه‌ریزی ۵ ساله:

جواب‌های نامغلوب در جبهه پارتو برای مدل پیشنهادی در افق برنامه‌ریزی ۵ ساله در شکل (۱۰) نشان داده شده است. اجرای مدل با پردازنده Core i7 و RAM ۴GB، پس از مدت زمان ۱۰۰ دقیقه به جواب بهینه رسیده است که این زمان به دلیل تعداد زیاد سناریوها است.

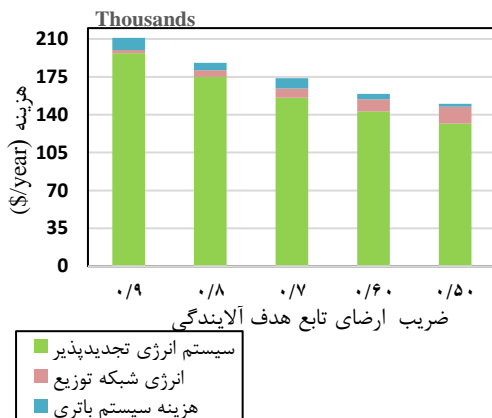

شکل (۱۰): جبهه پارتو جواب‌های بدست آمده در افق ۵ ساله

شکل (۱۱) هزینه‌های اقتصادی مرتبط با برنامه‌ریزی ایستگاه شارژ سریع اعم از هزینه انرژی خریداری شده از شبکه توزیع، هزینه باتری و هزینه منابع انرژی تجدیدپذیر را در افق برنامه‌ریزی ۵ ساله نمایش می‌دهد. با توجه به شکل (۱۱)، با سطح ارضای ۰/۵ برای آلاینده‌گی، استفاده از ذخیره‌ساز انرژی، توجیه اقتصادی ندارد. ولی برای سطوح رضایت ۰/۶ تا ۰/۹، علاوه بر منابع تجدیدپذیر، از باتری نیز

• افق برنامه ریزی ۱۵ ساله:

شکل (۱۳) هزینه ایستگاه شارژ به ازای افق برنامه ریزی ۱۵ سال را نمایش می‌دهد. مشاهده می‌شود که با افزایش ضریب وزنی آلودگی از ۰/۵ به ۰/۹، سرمایه گذاری بیشتری روی باتری و سیستم انرژی تجدیدپذیر انجام شده است. در سطح رضایت ۰/۹ برای انتشار آلاینده‌ها، مشخصات باتری و منبع تجدیدپذیر در جدول (۵) آورده شده است. در سطح رضای ۰/۵، باتری از نوع NAS با ظرفیت kWh ۴۸/۱۳ و هزینه \$/year ۲,۵۳۲ نصب شده است. در صورتی که در سطح رضای ۰/۹، تکنولوژی باتری لیتیوم-یون با ظرفیت kWh ۱۵۴/۷۳ و هزینه \$/year ۱۱,۲۶۹ نصب شده است. به تبع آن هزینه برق دریافتی از شبکه برای تأمین تقاضای شارژ خودروها نیز از مقدار \$/year ۱۵,۷۸۷ به مقدار \$/year ۲,۹۱۳ کاهش یافته است. در مجموع، با افزایش سطح رضای انتشار آلاینده‌ها از ۰/۵ به ۰/۹، هزینه ایستگاه شارژ از مقدار \$/year ۱۴۹,۹۴۵ به مقدار \$/year ۲۱۰,۹۹۳ افزایش و انتشار آلاینده‌ها از ۱۰۸,۰۶۱ kg به ۳۰,۸۷۴ کاهش یافته است.

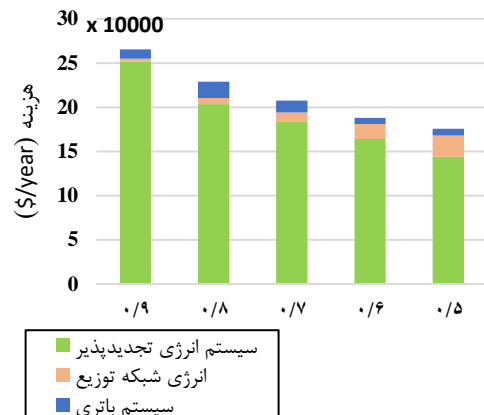

شکل (۱۳): هزینه‌های ایستگاه شارژ سریع در افق ۱۵ سال

جدول (۵): مشخصات باتری و منابع نصب شده در افق ۱۵ ساله در سطح رضایت ۰/۹ برای آلاینده‌ها

فناوری منبع تجدیدپذیر	PV-Wind
توان نامی منبع تجدیدپذیر (kW)	۷۱۷/۹۷-۱۷۵/۵۵
هزینه منبع تجدیدپذیر (\$/year)	۱۹۶,۸۱۰
فناوری باتری	Li_ion
توان نامی باتری (kW)	۵۷/۳۵
انرژی نامی باتری (kWh)	۱۵۴/۷۳
عمق دشارژ انتخابی (%)	۷۰
هزینه باتری (\$/year)	۱۱,۲۶۹

شکل (۱۲) نمودار هزینه‌های مرتبط با ایستگاه شارژ را به ازای افق برنامه ریزی ۱۰ سال نشان می‌دهد.

شکل (۱۲): هزینه‌های ایستگاه شارژ سریع در افق ۱۰ سال

با توجه به شکل (۱۲)، در همه سطوح رضای ۰/۵ تا ۰/۹ برای آلاینده‌ها، علاوه بر خرید توان مورد نیاز از شبکه توزیع، از باتری ذخیره‌ساز و منابع انرژی تجدیدپذیر نیز برای تأمین تقاضای شارژ خودروها استفاده شده است. در سطح رضای ۰/۹ برای آلاینده‌ها، مشخصات باتری و منبع تجدیدپذیر در جدول ۴ آورده شده است.

جدول ۴: مشخصات باتری و منابع مستقل نصب شده در افق ۱۰ ساله در سطوح رضایت ۰/۹ برای آلاینده‌ها

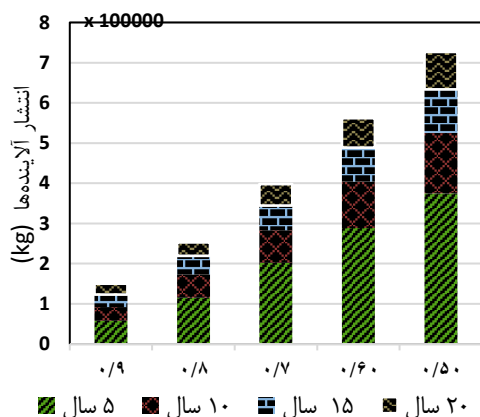
فناوری منبع تجدیدپذیر	PV-Wind
توان نامی منبع تجدیدپذیر (kW)	۶۹۵/۶۲-۱۶۴/۱۱
هزینه منبع تجدیدپذیر (\$/year)	۲۵۱,۵۵۴
فناوری باتری	Li_ion
توان نامی باتری (kW)	۶۶/۲۵
انرژی نامی باتری (kWh)	۹۳/۴۸
عمق دشارژ انتخابی (%)	۹۰
هزینه باتری (\$/year)	۱۰,۵۰۱

با توجه به جدول ۴، ۶۹۵/۶ کیلووات منبع خورشیدی و ۱۶۴/۱ کیلووات منبع بادی با مجموع هزینه سرمایه گذاری \$/year ۲۵۱,۵۵۴ به طور همزمان در ایستگاه شارژ نصب شده است. همچنین یک باتری لیتیوم-یون (Li-ion) با توان نامی ۶۶/۲۵ کیلووات و انرژی نامی ۹۳/۴۸ کیلووات ساعت نیز در ایستگاه نصب شده است. با حضور این تجهیزات، مجموع هزینه سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری ایستگاه شارژ برابر \$/year ۲۶۵,۵۸۹ و انتشار آلاینده‌ها برابر kg ۳۴,۷۰۶ به دست آمده است.

تجدیدپذیر و باتری، از لحاظ اقتصادی و در نتیجه کاهش مقدار انرژی تأمین شده از طریق خرید از شبکه است.

۴-۴- تحلیل حساسیت

در این بخش، اثر تغییرات قیمت خرید انرژی از شبکه و هزینه سرمایه‌گذاری منابع تجدیدپذیر بر هزینه ایستگاه شارژ، انتشار آلاینده‌ها و مشخصات باتری و منابع

شکل (۱۴): میزان انتشار آلاینده‌ها به ازای سطح ارضای مختلف تجدیدپذیر در افق ۱۰ ساله با سطح رضایت ۰/۷ برای آلاینده‌گی بررسی می‌شود. در جدول (۷)، قیمت خرید انرژی از شبکه از ۰/۶ تا ۰/۱۴۰٪ قیمت پایه با پله‌های ۰/۲۰٪ افزایش یافته است. در همه این بازه تغییرات قیمتی، علاوه بر باتری NAS بعنوان ذخیره‌ساز، از منابع بادی و خورشیدی نیز استفاده شده است. با افزایش قیمت خرید انرژی از شبکه، ظرفیت نصب‌شده ذخیره‌ساز و منابع تجدیدپذیر افزایش می‌یابد. در نتیجه، هزینه کل ایستگاه شارژ حدود ۰/۳۸٪ افزایش می‌یابد. در حالی که افزایش هزینه ایستگاه شارژ به دلیل افزایش ظرفیت نصب باتری و منابع تجدیدپذیر، باعث کاهش انتشار آلاینده‌ها به میزان ۶۰٪ شده است.

جدول ۶: هزینه کل ایستگاه شارژ سریع در افق ۲۰ سال

سطح ارضای انتشار آلاینده‌ها	۰/۹	۰/۸	۰/۷	۰/۶	۰/۵
فناوری انتخاب شده برای باتری	NAS	Li_ion	Li_ion	Li_ion	-
توان نامی (kW)	۴۶/۵۵	۵۹/۰۶	۷۲/۹	۴۴/۰۷	-
انرژی نامی (kWh)	۱۸۶/۲	۱۲۲/۲۳	۸۱	۴۸/۹۷	-
فناوری انتخاب شده برای منبع تجدیدپذیر	PV/Wind	PV/Wind	PV/Wind	PV/Wind	PV/Wind
توان نامی منابع تجدیدپذیر (kW)	۷۹۸/۲۲-۲/۸	۷۰۵/۶۳-۱۲/۹	۵۵۵/۱۱-۲/۶	۵۴۲/۶۵-۱/۸	۵۰۹/۴۶-۱/۹
هزینه باتری (\$/year)	۹,۶۵۶/۴	۷,۵۸۶/۶	۵,۷۷۳/۱	۳,۴۹۰/۲	-
هزینه منابع انرژی تجدیدپذیر (\$/year)	۱۷۸,۷۰۲	۱۶۳,۱۳۴	۱۴۰,۴۷۹	۱۲۷,۲۷۴	۱۲۰,۵۲۵
هزینه انرژی خریداری شده از شبکه (\$/year)	۱,۹۹۶	۳,۳۵۲	۷,۵۶۳	۱۰,۱۵۳	۱۲,۷۴۴
هزینه کل ایستگاه شارژ (\$/year)	۱۹۰,۳۵۵	۱۷۴,۰۷۳	۱۵۳,۸۱۵	۱۴۰,۹۱۸	۱۳۳,۲۶۹
انتشار آلاینده‌ها (kg)	۲۶,۶۱۳/۶۶	۳۳,۲۶۷/۰۷	۵۳,۲۲۷/۳۲	۷۳,۱۸۷/۵۹	۹۳,۱۴۷/۸

• افق برنامه ریزی ۲۰ ساله:

جدول (۶)، هزینه‌های ایستگاه شارژ را در افق برنامه‌ریزی ۲۰ سال نمایش می‌دهد. به ازای سطح ارضای ۰/۵ برای انتشار آلاینده‌ها با وجود تولید توان منابع انرژی تجدیدپذیر و انرژی خریداری شده از شبکه توزیع، از باتری استفاده نشده است. در حالی که در ضرایب وزنی ۰/۶ تا ۰/۸ از باتری Li-ion و در ضریب وزنی ۰/۹ از باتری NaS استفاده شده است. در همه سطوح ارضای آلاینده‌گی، از منابع بادی و خورشیدی استفاده شده است به نحوی که با افزایش سطح ارضای تابع هدف آلاینده‌گی از ۰/۵ به ۰/۹، ظرفیت منابع بادی و خورشیدی نصب شده به ترتیب ۰/۵۶٪ و ۰/۱۵٪ افزایش می‌یابد. هزینه سرمایه‌گذاری سالیانه نیز از مقدار ۱۳۳,۲۶۹ به ۱۹۰,۳۵۵ دلار افزایش و مقدار انتشار آلاینده‌ها از مقدار ۹۳,۱۴۷ به ۲۶,۶۱۳ کیلوگرم کاهش می‌یابد.

• انتشار آلاینده‌ها در افق‌های برنامه ریزی مختلف

در مدل پیشنهادی با توجه به حضور ذخیره‌ساز و منابع تجدیدپذیر علاوه بر بررسی هزینه‌های ایستگاه شارژ، به بررسی آلودگی زیست محیطی نیز پرداخته شده است. شکل (۱۴) میزان انتشار آلاینده‌ها به ازای ضرایب وزنی متفاوت را در چهار افق برنامه‌ریزی نمایش می‌دهد. با ملاحظه شکل (۱۴) می‌توان دریافت که اهمیت بخشیدن به میزان انتشار آلاینده‌ها، موجب کاهش انرژی دریافتی از شبکه و افزایش به‌کارگیری منابع تجدیدپذیر می‌شود. بنابراین در همه افق‌های برنامه‌ریزی و با افزایش ضریب وزنی آلاینده‌گی، مقدار آلاینده‌گی کاهش می‌یابد. همچنین با بیشتر شدن افق برنامه‌ریزی، مقدار آلاینده‌گی کاهش می‌یابد. دلیل این امر، توجه‌پذیر شدن سرمایه‌گذاری بیشتر روی منابع

جدول ۷: اثر تغییرات قیمت خرید انرژی از شبکه

هزینه انرژی شبکه توزیع	۰/۶λ	۰/۸λ	λ	۱/۲λ	۱/۴λ
نوع سیستم ذخیره انرژی	NAS	NAS	NAS	NAS	NAS
توان نامی باتری (kW)	۱۷/۰۹	۳۷/۲۶	۴۶/۹۶	۷۱/۳۲	۴۸/۸۴
انرژی نامی باتری (kWh)	۸۰/۰۴	۱۲۴/۵۳	۱۷۵/۲۵	۲۵۱/۹۴	۲۳۵/۸۹
فناوری سیستم انرژی تجدیدپذیر	PV/Wind	PV/Wind	PV/Wind	PV/Wind	PV/Wind
توان نامی تجدیدپذیر (kW)	۳۱۴/۲۶-۱۶۴/۲۶	۴۲۷/۱۵-۱۸۱/۶۱	۴۴۰/۱۳-۲۰۱/۳۶	۴۶۰/۱۸-۲۳۱/۲۱	۴۴۸/۹۹-۲۲۵/۲۱
هزینه کل ایستگاه شارژ سریع (\$/year)	۱۵۹,۰۱۷	۱۹۵,۶۳۴	۲۰۷,۴۶۳	۲۱۵,۹۷۲	۲۱۹,۸۱۶
انتشار آلاینده‌ها (kg)	۱۷۳,۰۶۳	۹۵,۶۶۰	۸۰,۹۸۱	۷۲,۶۴۳	۷۰,۲۲۳

جدول ۸: اثر تغییرات هزینه منابع تجدیدپذیر

هزینه سیستم انرژی تجدیدپذیر	۰/۶(CPk+COk)	۰/۸(CPk+COk)	(CPk+COk)	۱/۲(CPk+COk)	۱/۴(CPk+COk)
تکرار بهینه	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۴
نوع سیستم ذخیره انرژی	Li_ion	Li_ion	NAS	NAS	NAS
توان نامی (kW)	۵۰/۵۹	۷۸/۱۳	۴۶/۹۶	۳۱/۷۹	۱۸/۹۱
انرژی نامی (kWh)	۵۶/۲۱	۸۶/۹۳	۱۷۵/۲۵	۱۲۷/۷۰	۸۹/۹۹
فناوری سیستم انرژی تجدیدپذیر	PV/Wind	PV/Wind	PV/Wind	PV/Wind	PV/Wind
توان نامی (kW)	۵۵۴/۵۸-۲/۴	۵۴۲/۹۳-۲/۶	۴۴۰/۱۳-۲/۴	۳۰۷/۷۲-۲/۱	۲۹۷/۶۸-۲/۶
هزینه کل ایستگاه شارژ سریع (\$/year)	۱۵۱,۴۷۰	۱۸۴,۱۷۹	۲۰۷,۴۶۳	۲۰۲,۵۱۳	۲۲۱,۸۴۶
انتشار آلاینده‌ها (kg)	۴۷,۵۳۵/۴	۶۱,۹۳۸/۴	۸۰,۹۸۱/۵	۱۵۵,۱۲۶/۷	۱۸۲,۰۰۱/۶

بیشتری روی منابع تجدیدپذیر و باتری انجام می‌شود. با افزایش ظرفیت منابع تجدیدپذیر و باتری، توان خریداری شده از شبکه و در نتیجه، مقدار آلاینده‌گی نیز کاهش می‌یابد. همچنین هر چه افق برنامه‌ریزی افزایش می‌یابد سرمایه‌گذاری بیشتری روی منابع تجدیدپذیر و باتری انجام می‌شود. در افق برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت (۵ سال) و زمانی که به میزان انتشار آلاینده‌ها توجه چندانی نشود (سطح ارضای ۰/۵)، استفاده از باتری توجیه پذیر نیست ولی در سطوح ارضای بالاتر، علاوه بر باتری، از منابع تجدیدپذیر نیز استفاده شده است. با افزایش سطح ارضای تابع هدف آلاینده‌گی، هزینه ایستگاه شارژ تا ۶۹٪ افزایش و انتشار آلاینده‌ها تا ۸۴٪ کاهش می‌یابد. از طرف دیگر در افق‌های برنامه‌ریزی طولانی تر (۱۰ سال و بیشتر)، در همه سطوح ارضای آلاینده‌گی، بطور همزمان، باتری و منابع انرژی تجدیدپذیر در ایستگاه شارژ نصب می‌شود.

فهرست علائم

شاخص‌ها	
i	شاخص فناوری باتری
k	شاخص فناوری منبع انرژی تجدیدپذیر

در جدول ۸ حساسیت استراتژی‌های سرمایه‌گذاری، با تغییرات در هزینه منابع تجدیدپذیر از ۶۰٪ تا ۱۴۰٪ قیمت پایه با پله‌های ۲۰٪ ارزیابی شده است. با کاهش ۲۰ و ۴۰ درصدی در هزینه‌های نصب و بهره‌برداری منابع انرژی تجدیدپذیر، از باتری Li-ion استفاده شده است. با افزایش هزینه منابع تجدیدپذیر، ظرفیت نصب شده و در نتیجه هزینه سرمایه‌گذاری منابع تجدیدپذیر کاهش می‌یابد. همچنین، با توجه به کاهش ظرفیت منابع تجدیدپذیر نصب شده در ایستگاه شارژ، میزان انرژی خریداری شده از شبکه افزایش می‌یابد که افزایش انتشار آلاینده‌ها را در پی دارد.

۵- نتیجه‌گیری

مدل بهینه‌سازی دو هدفه‌ی پیشنهادی، قابلیت تعیین نوع و ظرفیت بهینه منابع تجدیدپذیر و ذخیره‌ساز انرژی در یک ایستگاه شارژ سریع برای به حداقل رساندن دو تابع هدف هزینه‌های اقتصادی و انتشار آلاینده‌ها را دارا می‌باشد. نتایج به دست آمده به ازای افق‌های برنامه‌ریزی مختلف و تغییر در قیمت انرژی شبکه و هزینه به کارگیری منابع تجدیدپذیر نشان می‌دهد که هر چه سطح رضایت مربوط به تابع هدف آلاینده‌گی افزایش پیدا می‌کند سرمایه‌گذاری

راندمان شارژ و دشارژ باتری i	η_i^B	شاخص سناریو	s
	متغیرها	شاخص زمان	t
هزینه باتری [\$]	BESC	شاخص توابع هدف	j
هزینه خرید انرژی از شبکه توزیع [\$]	DNEC		مجموعه‌ها
هزینه منابع انرژی تجدیدپذیر [\$]	RESC	مجموعه فناوری‌های کاندیدای باتری	B
ظرفیت ذخیره انرژی باتری i [kWh]	E_i^B	مجموعه فناوری‌های منابع انرژی تجدیدپذیر	R
میزان انتشار CO ₂ [kg]	E_{CO_2}	مجموعه‌ی دوره‌های زمانی	T
میزان انتشار SO ₂ [kg]	E_{SO_2}	دوره‌های زمانی متناظر با روزهای کاری هفته	T _{WD}
میزان انتشار Nox [kg]	E_{Nox}	دوره‌های زمانی متناظر با روزهای آخر هفته	T _{WND}
انرژی ذخیره شده در باتری i در سناریوی s و زمان t [kWh]	$ES_{i,s,t}^B$		پارامترها
بیشترین مقدار تابع هدف j نام	OF_j^{max}	نرخ بهره (%)	a
کمترین مقدار تابع هدف j نام	OF_j^{min}	هزینه سرمایه‌گذاری توان باتری i [\$/kW/year]	CP_i^B
توان نامی باتری i [kW]	P_i^B	هزینه سرمایه‌گذاری انرژی باتری i [\$/kWh/year]	CE_i^B
توان نامی منبع انرژی تجدیدپذیر k	P_k^{RES}	هزینه نصب باتری i [\$/kWh/year]	CI_i^B
توان دریافتی از شبکه توزیع در سناریوی s و زمان t [kW]	$P_{s,t}^{in}$	هزینه سالانه بهره‌برداری و نگهداری باتری i [\$/kW/year]	CO_i^B
توان دریافتی از شبکه توزیع در سناریوی s و زمان t که صرف شارژ خودروها می‌شود [kW]	$P_{s,t}^{G}$	هزینه سرمایه‌گذاری سالانه شده‌ی منبع انرژی تجدیدپذیر k [\$/kW/year]	CP_k^{RES}
توان دریافتی از شبکه توزیع در سناریوی s و زمان t که صرف شارژ باتری می‌شود [kW]	$Pch_{s,t,t}^{BG}$	هزینه سالانه‌ی بهره‌برداری و نگهداری منبع انرژی تجدیدپذیر k [\$/kW/year]	CO_k^{RES}
توان تولیدی منابع انرژی تجدیدپذیر در سناریوی s و زمان t [kW]	$P_{s,t}^{RESS}$	میزان انتشار CO ₂ به ازای تولید برق [kg/kW]	e_{CO_2}
بخشی از توان منبع انرژی تجدیدپذیر در سناریوی s و زمان t که صرف شارژ خودروها می‌شود [kW]	$P_{s,t}^R$	میزان انتشار SO ₂ به ازای تولید برق [kg/kW]	e_{SO_2}
توان شارژ باتری i توسط منبع انرژی تجدیدپذیر در سناریوی s و زمان t [kW]	$Pch_{i,s,t}^{BR}$	میزان انتشار Nox به ازای تولید برق [kg/kW]	e_{Nox}
توان دشارژ باتری i در سناریوی s و زمان t [kW]	$Pdch_{s,t,t}^B$	تقاضای شارژ ایستگاه در سناریوی s و زمان t [kW]	$P_{s,t}^{FGS}$
توان شارژ باتری i در سناریوی s و زمان t [kW]	$Pch_{i,s,t}^B$	حداقل سطح شارژ باتری بر حسب درصد	S^{min}
متغیر باینری که یک بودن آن نشان‌دهنده شارژ شدن باتری i در سناریوی s و زمان t است	$u_{i,s,t}$	طول عمر پروژه [year]	TL
		طول عمر باتری i [year]	T_i^B
		حداکثر و حداقل نسبت ظرفیت انرژی به توان شارژ باتری i	X_i^{max}, X_i^{min}
		احتمال وقوع سناریوی s	π_s^{RES}
		قیمت خرید انرژی از بازار در زمان t [\$/kWh]	λ_t^E
		راندمان مبدل‌ها	η_c

مراجع

- [1] T. Wu, X. Wei, X. Zhang, G. Wang, J. Qiu, and S. Xia, "Carbon-Oriented Expansion Planning of Integrated Electricity-Natural Gas Systems With EV Fast-Charging Stations." *IEEE Transactions on Transportation Electrification* 8, no. 2 (2022): 2797-2809.
- [2] M. Alizadeh, M. Jafari-Nokandi, and M. Shahabi. "Resiliency-oriented islanding of distribution network in the presence of charging stations for electric vehicles." *International Transactions on Electrical and Energy Systems* 30, no. 12 (2020), e12670.
- [3] R.P. Narasipuram, and S. Mopidevi. "A technological overview & design considerations for developing electric vehicle charging stations." *Journal of Energy Storage* 43, (2021), 103225.
- [4] A. Pal, A. Bhattacharya, and A.k. Chakraborty. "Placement of Public Fast-Charging Station and Solar Distributed Generation with Battery Energy Storage in Distribution Network Considering Uncertainties and Traffic Congestion." *Journal of Energy Storage* 41, (2021), 102939.

- [5] A. Hussain, V.H. Bui, and K. Hak-Man. "Optimal Sizing of Battery Energy Storage System in a Fast EV Charging Station Considering Power Outages." *IEEE Transactions on Transportation Electrification* 6, no.2 (2020): 453-463.
- [6] W. Rehman, R. Bo, H. Mehdipourpicha, and J.W. Kimball "Sizing battery energy storage and PV system in an extreme fast charging station considering uncertainties and battery degradation." *Applied Energy* 313, (2022).
- [7] H. Shareef, M.M. Islam, and A. Mohamed. "A review of the stage-of-the-art charging technologies, placement methodologies, and impacts of electric vehicles." *Renewable and Sustainable Energy Reviews* 64, (2020): 403-420.
- [8] R. Saadati, M. Jafari-Nokandi, and J. Saebi. "Allocation of RESs and PEV fast-charging station on coupled transportation and distribution networks." *Sustainable Cities and Society* 65 (2021): 102527.
- [9] G. Battapothula, C. Yammani, and S. Maheswarapu. "Multi-objective simultaneous optimal planning of electrical vehicle fast charging stations and DGs in distribution system." *Journal of Modern Power Systems and Clean Energy*, (2019): 923-934.
- [10] C. Leone, M. Longo, L.M. Fernández-Ramírez, and P. García-Triviño. "Multi-Objective Optimization of PV and Energy Storage Systems for Ultra-Fast Charging Stations." *IEEE Access* 10, (2022): 14208-14224.
- [11] B. Sun. "A multi-objective optimization model for fast electric vehicle charging stations with wind, PV power and energy storage." *Journal of Cleaner Production* 288, (2021), 125564.
- [12] C. Leone, C. Peretti, A. Paris, and M. Longo. "Photovoltaic and battery systems sizing optimization for ultra-fast charging station integration." *Journal of Energy Storage* 52, (2022), 104995.
- [13] A. Nobari, and M. Sepasian. "Determining the size of the energy storage system in the design of fast charging stations for electric vehicles." *4th International Conference of IEA (Technology & Energy Management)*, (2018). (in Persian)
- [14] M. Moradzadeh, and Mohamed A. Abdelaziz.Morad, "A New MILP Formulation for Renewables and Energy Storage Integration in Fast Charging Stations." *IEEE Transactions on Transportation Electrification* 6, no. 1 (2020): 181-198.
- [15] J. Li, S. He, Q. Yang, T. Ma and Z. Wei. "Optimal Design of the EV Charging Station with Retired Battery Systems Against Charging Demand Uncertainty." *IEEE Transactions on Industrial Informatics* (2022): 1-1.
- [16] F. Si, J. Wang, Y. Han and Q. Zhao. "Risk-Averse Multiobjective Optimization for Integrated Electricity and Heating System: An Augment Epsilon-Constraint Approach." *IEEE Systems Journal* 16, no. 4 (2020): 5142-5153.
- [17] M. Khakpour, M. Jafari-Nokandi, A. Abdoos. "Simultaneous Generation and Transmission Expansion Planning in the Power Market Using Multi-objective Genetic Algorithm." *Computational Intelligence in Electrical Engineering* 6, no. 3 (2015): 99-114. (in Persian)
- [18] M. Abdelaziz, M. Moradzadeh. "Monte-Carlo simulation based multi-objective optimum allocation of renewable distributed generation using OpenCL." *Electric Power Systems Research* 170 (2019): 81-91.